

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

Budapest, 2016. július 29.

Az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa		
2016. június 8-ai (AKT/4/2016) ülésének határozatai. 94		
<hr/>		
Tájékoztató	Környezetvédelmi Tudományos Ifjúsági Pályadíjakról	95
<hr/>		
Pályázati felhívás	MOL Tudományos Díjra.	96
<hr/>		
Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím odaitéléséről.	97
<hr/>		
Fogadóóra	a Magyar Tudományos Akadémia főtitkáránál	98

Az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa 2016. június 8-ai (AKT 4/2016) ülésének határozatai

Napirend:

1. Javaslat „A tudományos művek nyílt hozzáférésű közzétételének irányelvei” című MTA elnöki határozat módosításának tervezetéről
2. Az MTA Agrártudományi Kutatóközpont Szervezeti és működési szabályzatának módosítása
3. Az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Szervezeti és működési szabályzatának módosítása
4. A külső tanácsadó testületek megújítása
5. Javaslat az MTA intézethálózata átalakításának elemzésére létrehozandó szakértői csoportról
6. Tájékoztató a támogatott kutatócsoportok 2017. július 1. és 2022. június 30. közötti időszakra vonatkozó pályázati felhívásáról, ütemezéséről és űrlapjairól
7. A 2011. évben alakult Lendület-kutatócsoportok záróbeszámolójának értékelése
8. A 2016. évi Prémium posztdoktori program pályázatairól készült zsűrijavaslat elfogadása
9. Az AKT 2016. második félévi munkatervének elfogadása
10. Egyebek

AKT 1/4/2016 (VI. 08.) határozat

Az AKT tagjai megismerték A tudományos művek nyílt hozzáférésű közzétételének irányelvei című MTA elnöki határozat módosításának tervezetével kapcsolatos tájékoztatást, és egyetértettek annak tartalmával, valamint javasolják, hogy a tervezet tárgyalja meg az MTA Vagyonkezelő Testülete, majd az MTA Vezetői Kollégiuma és Elnöksége.

AKT 2/4/2016 (VI. 08.) határozat

Az AKT tagjai az MTA Agrártudományi Kutatóközpont Szervezeti és működési szabályzatának módosítását megtárgyalták, azt egyhangúlag jóváhagyták.

AKT 3/4/2016 (VI. 08.) határozat

Az AKT tagjai az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Szervezeti és működési szabályzatának módosítását megtárgyalták, azt egyhangúlag jóváhagyták.

AKT 4/4/2016 (VI. 08.) határozat

Az MTA kutatóintézetei és kutatóközpontjai külső tanácsadó testületeibe a kutatóhelyek főigazgatóinak véleménye alapján javasolt jelöltek névsorát az AKT tagjai egyhangúlag elfogadták. A testület elnökét és tagjait az Akadémia elnöke kéri fel. A külső tanácsadó testületek AKT által elfogadott, javasolt tagjai kutatóhelyenként:

MTA Atommagkutató Intézet: Muhsin N. Harakeh

MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet: Barry Everitt, Gareth Leng

MTA Nyelvtudományi Intézet: Pléh Csaba

MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet: Klaus Schmidt

MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet: Pap László

MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont: Rédei Miklós

MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont: Sierd Cloetingh, Don Kurtz

MTA Energiatudományi Kutatóközpont: Hervé Bernard, Hamvas István

MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont: Benedek József, Vörös József

MTA Ökológiai Kutatóközpont: Vass Imre

MTA Szegedi Biológiai Kutatóközpont: Patthy László, Gunter Reuter

MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont: Horváth István, Geert Bouckaert

MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont: Forró László, Tél Tamás.

Az AKT tudomásul vette az MTA Természettudományi Kutatóközpont külső tanácsadó testületének megújításával kapcsolatos tájékoztatást.

AKT 5A/4/2016 (VI. 08.) határozat

Az AKT tagjai 6 támogató szavazattal Horn Pétert és 5 támogató szavazattal Balogh Balázst is felvették az MTA intézethálózata átalakításának elemzésére létrehozandó szakértői csoport tagjelöltjeinek listájára.

AKT 5B/4/2016 (VI. 08.) határozat

Az AKT tagjai 7 igen szavazattal Bragyova András, 6 igen szavazattal Dóczi Tamás Pétert, 8 igen szavazattal Váncza Józsefet választották meg az MTA intézethálózata átalakításának elemzésére létrehozandó szakértői csoport tagjának.

AKT 6/4/2016 (VI. 08.) határozat

Az AKT tagjai megismerték és egyhangúlag jóváhagyták a támogatott kutatócsoportok 2017. július 1-től 2022. június 30-ig tartó támogatási idejére vonatkozó pályázati kiírás szövegét, űrlapjait és a pályázat ütemezését, valamint felhatalmazta a Kutatóintézeti Főosztályt és a Támogatott Kutatócsoportok Irodáját, hogy a vitában elhangzott kisebb változtatásokat vezesse át.

AKT 7/4/2016 (VI. 08.) határozat

Az AKT tagjai megismerték és egyhangúlag jóváhagyták a 2011. évben alakult Lendület-kutatócsoportok záróbeszámolójának értékeléséről szóló tájékoztatást.

AKT 8/4/2016 (VI. 08.) határozat

Az AKT tagjai megismerték és egyhangúlag jóváhagyták a 2016. évi Prémium posztdoktori pályázatokat elbíráló zsűri 2016. június 1-jei javaslatát ismertető tájékoztatót.

AKT 9/4/2016 (VI. 08.) határozat

Az AKT tagjai megismerték és elfogadták az AKT feladatainak áttekintéséről szóló tájékoztatót, továbbá a testület 2016. második félévi munkatervét.

TÁJÉKOZTATÓ

Környezetvédelmi Tudományos Ifjúsági Pályadíjakról

A Magyar Tudományos Akadémia Környezetvédelmi Tudományos Ifjúsági Pályadíj Kuratóriuma a Környezetvédelmi Világnaphoz kapcsolódva, a tudományos élet területén dolgozó fiatal kutatók eredményeinek elismerésére létrehozott Környezetvédelmi Tudományos Ifjúsági Pályadíjban részesítette:

Az élő környezettudomány témakörben:

Zlinszky András,
az MTA Ökológiai Kutatóközpont
Balatoni Limnológiai Intézet
tudományos munkatársát

a „Natura 2000 állapotfelmérés Pannon szikes gyepekben légi lézerszkenneléssel” című pályamunkájáért, amely első-szerzős publikációként a Remote Sensing nemzetközi folyóiratban jelent meg. A pályamunka a sziki gyepek LiDAR elnevezésű légi lézerszkenneléssel történő Natura 2000 állapotfelmérését mutatja be, amelyet Zlinszky András vezetésével nemzetközi együttműködésben végeztek. A munka jelentősége, hogy nagy területekre olcsón elérhető adatforrás, a LiDAR légi lézerszkennelés önálló, egyéb adatforrásoktól független természetvédelmi alkalmazását alapozza meg, valamint ezen belül is világszerte első példája annak, hogy egy földi, terepi mérésekre kidolgozott protokollt változtatás nélkül átültessenek távérzékelési adatokra. A gyepterületek nagy fajgazdagsága és térbeli változatossága miatt ezen élőhelyeket korábban alig vizsgálták távérzékeléssel. A kutatás folytatásaként folyamatban van a módszer kiterjesztése nádasok biodiverzitásának és ökoszisztéma szolgáltatási potenciáljának nagy pontosságú térképezésére is.

Az élettelen környezettudomány témakörben:

Hatvani István Gábort,
az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont
Földtani és Geokémiai Intézet
tudományos munkatársát

a „Felszíni és felszín alatti vízminőségvédelem támogatása modern geomatematikai adatelemző módszerek segítségével”

című pályamunkájáért, amelynek alapját képező kutatási eredményei mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban is fontos környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági jelentőséggel bírnak. Több ízben is felhívta a figyelmet a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer szükségességére, valamint a Zala folyót érő diffúz/pontszerű tápanyagterhelések kezelésére. Kiemelkedő a részvétele a tér- és időbeli mintavételezési gyakoriság becslési módszereinek fejlesztésében. Szakterülete vezető lapjaiban tette közzé számos hazai és határon túli felszíni és felszín alatti víztest tér- és időbeli mintavételezési gyakoriságának optimalizálását. Ezen eredmények jelentős költségcsökkentést eredményezhetnek információvesztés nélkül, valamint

Ötvös Sándor Balázst,
az MTA Szegedi Tudományegyetem
Sztereo-kémiai Kutatócsoport
tudományos munkatársát

a „Kiterjesztett kémiai paraméter terek alkalmazása anilinszármazékok oxidatív homokapcsolása során: aromás azovegyületek fenntartható áramlásos szintézise” című pályamunkájáért. Meghatározó közreműködésével az áramlásos kémia és új kémiai paraméterterek eljárásait vették alapul, az aromás azovegyületek (ezen belül is azobenzol-származékok) hatékony és környezettudatos előállítására. A tanulmányban leírt szintézismódszer nemcsak hatékonyabb, hanem környezettudatosabb is, mint a korábbi eljárások. Olcsó, újra felhasználható és biztonságos katalizátort használ, továbbá szelektív, atomhatékony szintézist tesz lehetővé melléktermékek képződése nélkül. Ezáltal minimalizálhatók a terméktisztítási lépések és a hulladék képződése. Az azobenzol-módosított anyagok a napenergia-tárolás területén a jövőben nagyon fontos felhasználást nyerhetnek.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

MOL Tudományos Díjra

A Magyar Tudományos Akadémia és a MOL Nyrt. 1998-ban Tudományos Díjat alapított, amelyet 2014. március 28-án megújított azon „szakemberek, kutatók jutalmazására, akik a magyar olajbányászat és feldolgozás terén végzett tevékenységükkel maradandót alkottak”. A MOL Tudományos Díjat a Kuratórium döntése alapján a MOL Nyrt. vezérigazgatója adja át 2016 novemberében a Magyar Tudomány Ünnepe nyitórendezvényén.

A pályázat feltételei:

1. Alkalmanként egy díj kerül kiosztásra, a díj várható összege bruttó 500 ezer Ft, amely magában foglalja a pénzjutalom kifizetéséhez kapcsolódó összes terheket (adók, járulékok, stb.).
 2. A tudományos díjra három formában lehet pályázatot benyújtani:
 - a) Előnyt élveznek az egyéni tudományos eredmények alapján született egyéni pályázatok.
 - b) Amennyiben valamely pályázó egy kollektív tudományos eredményeit nyújtja be saját pályázataként – tehát több szerző, de csak egy pályázó van –, akkor a pályázat alapjául szolgáló tudományos eredményben a pályázó egyéni részesedésének meg kell haladnia az 50%-ot.
 - c) Csoportosan benyújtott pályázat esetén – amikor mindegyik szerző egyben pályázó is –, a pályázó személyek létszáma korlátozott, legfeljebb 4 fő lehet. Ebben az esetben a pályázat alapjául szolgáló tudományos eredményben a pályázók egyéni részesedése nem lehet kevesebb 15%-nál.
- Az utóbbi két esetben a pályázat benyújtásának feltétele a pályázók – ez b) esetben egy, c) esetben legfeljebb 4 személyt jelent – hiánytalan, egyénenkénti, előzetes írásos nyilatkozattétele a pályázat alapjául szolgáló tudományos eredménybeli részesedésükről (ún. társszerzői nyilatkozat). A nyilatkozattétel a pályázat benyújtási határidejének lejárta követő utólagos pótlása nem lehetséges, a benyújtás elmulasztása esetén a pályázat elbírálására nem kerül sor. Csoportosan benyújtott pályázat c) díjazása esetén a díj

összege egyenlő arányban oszlik meg a nyertes pályamunkát benyújtott pályázók között.

3. A pályázatnak tartalmaznia kell:
 - a pályázó(k) személyi adatait (név, születési adatok, szakképesítés, cím stb.),
 - a téma megnevezését,
 - a téma már bizonyított, gyakorlatban megvalósított (elfogadott) iparági jelentőségét és annak hazai és nemzetközi visszhangját,
 - a pályázó(k) tudományos munkásságát és annak hazai és nemzetközi elismertségét,
 - szükség esetén (lásd: 2. b) és c) pont) társszerzői nyilatkozat(ok).
4. A pályázat maximális terjedelme 5 oldal, amit 3 kinyomtatott példányban és elektronikus formában, e-mail-en is meg kell küldeni.
5. Előnyben részesülnek azon szakemberek pályamunkái, akik a MOL Tudományos Díjat még nem kapták meg. Azon pályaművek, amelyek szerzői már kétszer is részesültek (egyénilag és/vagy megosztva) a díjban, csak kivételes esetben kerülnek elbírálásra.
6. Pályázatot nem küldünk vissza; a Kuratórium döntéséről a pályázó értesítést kap. Az eredménytelen pályázók a következő évben témájukat megújítva ismételt pályázhatnak, de legfeljebb három alkalommal.

A pályázat beküldési határideje: **2016. szeptember 1.**

A pályázat beküldési címe (szakterülettől függetlenül): MTA Földtudományok Osztálya, 1051 Budapest, Nádor utca 7., e-mail cím: fold@titkarsag.mta.hu

A MOL Tudományos Díj Kuratóriuma az **olajbányászat és a feldolgozás szakterületekről egyidejűleg** vár pályázatokat, a díjat a szakterülettől függetlenül legjobbnak ítélt munka nyeri el. A pályázatot a MOL Tudományos Díj Kuratóriuma bírálja el.

A MOL TUDOMÁNYOS DÍJ KURATÓRIUMA

T Á J É K O Z T A T Ó

a Magyar Tudományos Akadémia doktora cím odaítéléséről**DEMETER KRISZTINA**

„A termelésmenedzsment fejlődése és teljesítményhatásai nemzetközi kontextusban” című munkája alapján,

HORVÁTH JÁNOS

„Action-related auditory attenuation: event-related potential studies” című munkája alapján,

HÓZER ZOLTÁN

„Atomerőművi fűtőelemek integritása üzemzavarok és balesetek során” című munkája alapján,

JÁSZBERÉNYI MIKLÓS

„Neuropeptidek modulátor szerepe az adaptációs folyamatok szerveződésében” című munkája alapján,

KISS LORÁND

„Ciklusos béta-aminosavak szelektív és sztereokontrollált funkcionálisai” című munkája alapján,

MAGYARI ENIKŐ

„A Kárpát-medence és DK-Európa késő pleniglaciális és holocén vegetációfejlődése különös tekintettel a gyors felmelegedési és lehülési hullámokra” című munkája alapján,

MÉHES GÁBOR

„Új módszerek a daganatok genetikai összetételének és heterogenitásának vizsgálatára” című munkája alapján,

PAÁL GYÖRGY

„Instacionárius áramlások: régi problémák, új megközelítések” című munkája alapján,

TÖRÖK PÉTER

„Gyepi biodiverzitás helyreállítása: Spontán szukcesszió és gyepesítés” című munkája alapján,

elnyerte a Magyar Tudományos Akadémia doktora címet.

FOGADÓÓRA

Török Ádám, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden csütörtökön – előzetes bejelentkezés alapján (tel.: 269-0114) – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
A szerkesztésért felelős: az MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Zrt. igazgatója
Budapest, 2016.

Szerkesztő: Molnár Anna – Termékmenedzser: Egri Róbert
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben – HU ISSN 0865-9303

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletág (Budapest VIII., Orczy tér 1.; postacím: 1008 Budapest).
Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen (hirlapelofizetes@posta.hu)
és faxon (303-3440). További információ: 06 80/444-444.
Előfizetési díj egy évre 8880 Ft áfával. – Példányszámonkénti ára: 740 Ft áfával.

Printed in EU

